

סיכום - הסדרי השלום שעקבו למלה"ע הראשונה

ממשלת אוסטרו-הונגריה הטילה על סרביה את האשמה ברצח והציבה אולטימטום - התראה אחרונה.

מה היו דרשותיה של ממשלת אוסטרו-הונגריה?

אחד ממניעי מלחמת העולם הראשונה הוא רצחו של יורש העצר האוסטרו-הונגרי פרנץ' פרדיננד, ע"י לאומן סרבי, מה שהוביל להאשמת סרביה ברצחו של יורש העצר ע"י אוסטרו-הונגריה.

ארצות הברית מצטרפת למלחמה באפריל 1917.

סיבות הצטרפותה של ארצות הברית למלחמה:

- **מניע כלכלי:** מלחמת הצוללות פגעה בסחר הימי, ובכך פגעה בקשרי המסחר של ארצות הברית עם בריטניה והסבה לארצות הברית נזק כלכלי כבד.
- **מניע ביטחוני:** בשנת 1917 בהחלה גרמניה במלחמת צוללות - שלא כללה שום הגבלות או גבלי מרחק. במסגרת מלחמת הצוללות הוטבעה האונייה לוזיטניה, בה טבעו ומתו 187 אזרחים אמריקאיים.
- **מניע מדיני:** המהפכה ברוסיה בפברואר 1917 היוותה חלק מהותי בהצטרפות ארצות הברית למלחמה, שקיוותה שהמהפכה תוביל לקיום דמוקרטיה ברוסיה, בניגוד למשטר שהיה בה בימי הצאר.
- **מניע אידאולוגי:** הנשיא וודרו וילסון ביקש להגן על ערכי הדמוקרטיה בעולם, לעומת מדינות המרכז כגון גרמניה ואוסטרו-הונגריה בהם התקיים שלטון מלוכני. לכן, לשם הדמוקרטיה, הצטרפה ארצות הברית כנגד מדינות השלטון המלוכני.

- טנקים
- מטוסים
- צוללות

הסדרי השלום לאחר מלח"ע הראשונה

חוליה ורסאי וניסוחו

המדינאים אמנם היו בעלי ברית בתקופת המלחמה, אבל אחרי המלחמה שררו ביניהם חילוקי דעות.

כמה הצמדות שהציעו המדינות המנצחות בוועידת השלום בוורסאי נבדלו זו מזו?
מה היו לדעתכם האורמים להבדלים?

וודרו וילסון - להפוך את הצולף למאונן, לשמור על השלום והצמדות של כל מדינה ואומה, ולמנוע בעזרת 14 הנקודות שהציע מלחמה נוספת - מניע מצורק לאומי

ג'ורג' לויג - הצעת אפשרה בין גרמניה למדינות המנצחות, ומניעת דיכוי המדינות המנצחות, על מנת למנוע את התחזקות צרפת באירופה עד לכדי מצמחה חסרת גבול כוחני מבחינה צבאית פוליטית ומדינית, ובכך למנוע נטייה של מאנן הכוחות בשנית. - מניע מצורק הגנתי.

ג'ורג' קלמנסו - להעניש את גרמניה על תוקפנותה והתנהגותה במלחמה ולפניה, לדכא את יכולותיה הצבאיות, הפוליטיות והמדיניות, ולהטיף עליה מבלות רבות אשר ידכאו את גרמניה, אך יחלקו את המדינות המנצחות - מניע מצורק נקמני.

ויטוריו אורלנדו - להטות את המאזניים בין המדינות המנצחות לאיטליה לטובת האיטלקים: אורלנדו הונע ממניעים איטלקיים אישיים לטובת השת שטחים בשלטון של המדינות המנצחות, ואוסטרו-והונגריה בפרט. - מניע מצורק אנוכי.

ארבע עשרה הנקודות:

ארבע עשרה הנקודות של וילסון היו תכנית לשלום עולמי נשא נשיא ארצות הברית וודרו-וילסון ב-8 בינואר 1918. התוכנית קראה לסיים הדיפלומטיה החשאית, לחופש תנועה במים, לפרוק מנשק ולזכות ההגדרה העצמית לעמים.

הדרכים בהם 14 הנקודות באות להתמודד עם המתח שנשאר שורר בין מצמחות אירופה לאחר מלח"ע הראשונה:

1. חולי שלום גלויים
2. צרובות מתאימות להפחתת מרוץ החימוש
3. הסדר חופשי של כל הטענות הקולוניאליסטיות תוך שמירה קפדנית על עיקרון הדמוקרטיה.
4. לחלוקים הטורקיים באימפריה העות'מאנית תבטח ריבונות מלאה.

וצידת ורסאי:

חוליה ורסאי הטיל את האשמה במלחמה על גרמניה ובעלות בריתה שנקטו מדיניות תוקפנית. הסכם ורסאי נחתם בדיוק 5 שנים לאחר הרצח של פרנץ פרדיננד, האדם הישיר לפרוץ מלח"ע הראשונה. החוליה קבע כי הן אחריות לכל הנזקים, הן ברכוש והן בנפש, שנגרמו לבעלות הברית כתוצאה מן המלחמה. החוליה קבע הסדרים טריטוריאליים:

א. גרמניה נלקחה שווע עשרה אחוזים משטחה ואיתם תושבים ואוצרות טבע.

ב. אלזר אלזס-לורן יוחזר לצרפת.

ג. אלזר הרין יהיה אלזר מפורז ולא יוצבו בו יחידות צבא.

ד. חבל הסאר העשיר במכרות ברזל ופחם יועבר לביקוח של חבר העמים.

ה. בחזית המזרח פיתחה גרמניה את צבאה מאדמת רוסיה ובשטחים שהתפנו קמו מדינות עצמאיות: פוילנד והמדינות הבאלטיות - ליטא, לטביה ואסטוניה.

ו. גרמניה איבדה שטחים לטובת פוילין שאף זכתה לעצמאות.

ההאבלות של החוזה כלפי גרמניה:

חילוי

גרמניה הייתה מדינה אקססיבית

גרמניה תמכה באוסטרו הונגריה

גרמניה פלשה לבלגיה

עילוי

מצרית בריתות

לאומיות גוואה

לט רוסיה וצרפת אשמות